

Sak 43: Disiplinærutvalgets vedtak

Bakgrunn og saksbehandling

Finansnæringens autorisasjonsordninger (FinAut) mottok vinteren 2024 melding (Meldingen) fra medlemsforetaket (Bedriften) om en rådgivers (Rådgiver) mulige brudd på "God skikk ved rådgivning og annen kundebehandling", jf. FinAut's regelverk § 3-8.

FinAut oversendte Meldingen med dokumentasjon til Rådgiver. Rådgiver svarte, der det fremgår at hen ikke har innvendinger til Bedriftens saksfremstilling. Bedriften og Rådgiver har hatt innsynsrett i saksdokumentene fremlagt for FinAut og fått anledning til å uttale seg.

Disiplinærutvalget finner at saken er godt nok opplyst og for øvrig er egnet for behandling i FinAut, jf. FinAut's regelverk § 3-8 c).

Saksfremstilling

Innledning

Rådgiver ble autorisert i henhold til Autorisasjonsordningen for Kreditt i for en tid siden.

I henhold til FinAut's regelverk § 3-8 c) ble Rådgivers status satt til "hvilende" av FinAut's administrasjon ved mottak av Meldingen.

Rådgiver er ikke lenger tilknyttet Bedriften og er ikke tidligere ilagt sanksjoner fra FinAut.

Bedriftens anførsler

Rådgiver har vært ansatt i Bedriften i mange år, senest som finansiell rådgiver innenfor personal banking. Rådgiver sa opp sin stilling i Bedriften (...) og er ansatt i en konkurrerende bank fra (...).

Bedriftens system for (...) fanget opp at Rådgiver vinteren 2024 sendte en e-post fra sin Bedriften-epostkasse til sine to private e-postadresser med emnet «Portefølje» og med omfattende personopplysninger om over (...) kunder i Bedriften. Filen var en arbeidsliste som Rådgivers leder hadde sendt til sine ansatte høsten 2023 i forbindelse med et planlagt kundearrangement senere på høsten. Listen inneholdt blant annet informasjon om (...)

Etter at forholdet ble avdekket, bekreftet Rådgiver overfor sin leder at hen hadde videresendt listen (excel-filen) med kundeinformasjon til sine private e-poster. Rådgiver innrømmet at det hen hadde gjort var dumt og opplyste at hen hadde blitt oppfordret av kollegaer hos ny arbeidsgiver til å ta med seg «mest mulig av kunder» over i ny jobb. Under samtalen med sin leder i Bedriften, slettet Rådgiver e-posten fra sine to private e-postkasser og bekreftet, også skriftlig, at hen ikke hadde videresendt informasjonen til noen andre og at det ikke var lagret på andre enheter.

Bedriften anså Rådgivers skriftlige bekreftelse som tilstrekkelig dokumentasjon på de faktiske forhold.

Informasjonen som Rådgiver sendte til sine private e-poster inneholdt svært sensitiv informasjon, egnet til å kunne misbrukes dersom den kommer på avveie. Bedriften anser det som særlig alvorlig at oversendelsen skjedde etter at Rådgiver hadde sagt opp sin stilling for å starte i ny jobb hos en konkurrerende bank.

Oversendelsen er i strid med Bedriftens retningslinjer for informasjonshåndtering og innebærer trolig også brudd på finansforetakslovens regler om taushetsplikt.

Oversendelsen innebærer etter Bedriftens syn brudd på FinAuts God skikk-regel nr. 3 om personvern. Det følger av denne regelen at personopplysninger skal håndteres på en måte som sikrer personvern og kundens rettigheter. Det kan etter Bedriftens syn ikke tillegges vekt i Rådgivers favør at hen slettet informasjonen fra sine private e-postkasser da forholdet ble tatt opp med rådgiver, da det ikke kan være avgjørende for denne vurderingen om eller hvordan opplysningene har blitt brukt videre.

Det henstilles på denne bakgrunn om at FinAut vurderer fratakelse av Rådgivers kredittautorisasjon, jf. FinAuts regelverk § 3-8.

Rådgivers anførsler

Rådgiver er i all hovedsak enig i Bedriftens beskrivelse av den faktiske situasjon og beskriver oversendelse av e-posten med omfattende personopplysninger som et tanketomt øyeblikk. Rådgiver hadde diskutert med en ny kollega om at det kunne være lurt å ta med mer praktiske ting over i ny jobb, og at kundelister aldri ble tenkt på da bankene er vidt forskjellige. Rådgiver har ikke noen god forklaring på hvorfor hen gjorde som hen gjorde og innser feilen og alvoret i saken.

Rådgiver poengterer at hen umiddelbart forklarte hva som hadde skjedd da hen ble konfrontert med saken, og at hen har samarbeidet med arbeidsgiver ved blant annet å slette e-posten fra sine private e-poster. Rådgiver understreker også at hen ikke tidligere har vært innblandet i lignende tilfeller.

Disiplinærutvalgets vurdering

Vurdering av brudd på God skikk

Disiplinærutvalget i FinAut skal ta stilling til om Rådgiver har begått alvorlige eller gjentatte brudd på God skikk eller på andre sentrale atferdsnormer som er egnet til å svekke tilliten til personen med autorisasjon, til rådgivningen, saksbehandlingen eller til virksomheten, jf. FinAuts regelverk § 3-8 bokstav c). Disiplinærutvalget skal ifølge samme bestemmelse så ta stilling til om eventuelt brudd skal ilegges sanksjon.

Bedriften har anført at Rådgiver har brutt God skikk-regel nr. 3 om personvern ved å sende kundeinformasjon med omfattende personopplysninger til sin private e-post. Det er ikke bestridt at e-posten ble sendt. Rådgiver har erkjent feilen og ikke bestridt faktum beskrevet i Meldingen, og Disiplinærutvalget legger dette faktum til grunn.

Det følger av God skikk-regel nr. 3 at personopplysninger skal håndteres på en måte som sikrer personvern og kundens rettigheter. Rådgivers oversendelse av kundeinformasjon med omfattende personopplysninger til sin private e-post, er utvilsomt et brudd på nevnte regel og på Bedriftens retningslinjer. Det er ikke avgjørende hva opplysningene faktisk er, eller ikke er, benyttet til. Heller ikke er det avgjørende at opplysningene i ettertid er slettet av Rådgiver.

Regelverket for behandling av personopplysninger oppstiller en rekke forpliktelser, blant annet knyttet til databehandling og lagring. Når Rådgiver sender slike opplysninger til sin private e-post uten at dette er avklart med Bedriften, har Bedriften ikke mulighet til å sørge for etterlevelse av personvernregelverket, herunder hvor opplysningene lagres, hvem som har tilgang, hvor opplysningene overføres og rutiner for sletting/backup. Slike brudd innebærer også alvorlig brudd på God skikk.

Disiplinærutvalget viser generelt til kommentarutgaven til God skikk, regel nr. 3 om personvern, og vil i tillegg til vurderingene ovenfor, trekke frem tre sentrale punkter. Det første er at behandlingen av personvernopplysninger må «bygge på forutsigbare og forståelige avgjørelser som kunden er informert om og forstår» for å sikre rettferdighet og gjennomsiktighet. Det andre er at behandlingen av personopplysninger krever at det foreligger et «formål», som må være «kjent for kunden før behandlingen starter». Det tredje er: «Gjenbruk av personopplysninger til andre formål enn det formålet de er samlet inn for, vil bare være tillatt dersom kunden samtykker». I denne saken har Rådgiver opptrådt i strid med atferdsnormene som reflekteres i disse tre punktene.

Etter Disiplinærutvalgets vurdering er det klart at Rådgiver har begått alvorlig brudd på God skikk og andre sentrale atferdsnormer som er egnet til å svekke tilliten til personen med autorisasjon og til virksomheten, jf. FinAuts regelverk § 3-8 bokstav c).

I det følgende vil Disiplinærutvalget vurdere om Rådgiver skal ilegges sanksjoner.

Vurdering av sanksjoner

I henhold til FinAuts regelverk § 3-8 bokstav c) kan Disiplinærutvalget ilegge følgende sanksjoner:

- Advarsel. I tillegg kan det gis relevante sanksjoner, avhengig av alvorlighetsgrad, som vilkår for å beholde autorisasjon(e), for eksempel tilleggsopplæring og veiledning og kontroll.
- Fratakelse av autorisasjon(er). Det kan settes en frist på inntil 3 år for når kandidaten kan søke om å avlegge nye prøver. Fristen som settes avhengig av alvorlighetsgrad.

Følgende forhold bør særlig vektlegges i vurderingen av type sanksjon(er):

Handlingens grovhet, om kunder, markedets integritet eller bransjens omdømme er blitt skadelidende, den ansattes stilling og erfaring, den ansattes medvirkning til opplysning av saken, tiden mellom handlingen og behandling av sanksjonssaken, om advarsel tidligere er gitt samt medlemsbedriftens rolle.

Bruddet på God skikk er som nevnt vurdert å være alvorlig. Det er viktig for tilliten til både Bedriften og bransjen for øvrig at kundene kan stole på at personopplysninger behandles på en betryggende måte, i tråd med de opplysninger som gis i personerkjøringer og annen informasjon. Dette er klart egnet til å skade markedets integritet og bransjens omdømme. I lys av sakens alvorlighet, er Disiplinærutvalgets vurdering at bruddet er av en slik karakter at Rådgiver må sanksjoneres med fratakelse av autorisasjon.

I vurderingen av hvor lenge Rådgiver skal fratras sin autorisasjon, har Disiplinærutvalget i formildende retning lagt noe vekt på at Rådgiver har bidratt til å opplyse saken. Videre at hen umiddelbart har erkjent de faktiske forhold, om enn først da forholdet ble avdekket, og på denne måten bidratt til en effektiv saksbehandling. Disiplinærutvalget har også lagt vekt på Rådgivers tidligere historikk og at det ikke er tale om gjentakende brudd.

Etter en samlet vurdering har Disiplinærutvalget kommet til at Rådgiver fratras sin autorisasjon i Kreditt, hvor tidligste mulighet til å avlegge autorisasjonsprøver på nytt settes til 6 måneder.

Den som har blitt fratatt autorisasjonen, må vente til perioden for fratakelsen er over før vedkommende kan søke om å avlegge autorisasjonsprøver på nytt. Det er et vilkår at vedkommendes arbeidsgiver anbefaler dette og går god for at vedkommende er skikket. Søknad om å avlegge nye autorisasjonsprøver kan sendes tidligst 6 uker før perioden for fratakelse er over, jf. regelverket § 3-8 c).

Disiplinærutvalgets konklusjon

Rådgiver fratras sin autorisasjon, hvor tidligste mulighet til å avlegge autorisasjonsprøver på nytt settes til 6 måneder.

Fratakelsesperioden gjelder fra autorisasjonene ble satt til hvilende den (...).

Den autoriserte kan innen 4 uker påklage Disiplinærutvalgets avgjørelse til det særskilte klageorganet. Fristen regnes fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet frem til innklagede, jf. regelverket § 3-8 c) siste ledd.